

RECENZIJE.

Bernhard Jansen, Die Geschichte der Erkenntnislehre in der neueren Philosophie bis Kant. Schöningh, Paderborn 1940.

To je prvi svezak, o noetici novovjekovne filozofije do uključivši Kanta; drugi će biti o metafizici toga razdoblja, treći o etici. Bez bibliografske tehnike i općeno povijesnih podataka, knjiga nam (u oslonu na izvore) prikazuje idejne i problemske komplekse, oživljene unutarnjim vezama, napose koliko je filozofska cjelina 17. i 18. vijeka bila pod uplivom skolastike. U tome je pravcu ta knjiga originalna i daje važnu nadopunu dosadašnjoj literaturi. Jedva bi tko drugi, osim Jansena, i bio pozvan za taj posao, kome su prethodile mnoge pojedinačne studije s ovoga područja, pa je knjiga bogat rezultat istraživačkih predradnja. Pretpostavlja, dakako, čitaoca dovoljno upućena u povijest filozofije i glavnu njezinu problematiku. **Z.**

Engelbert Wingendorf S. J., Das Dynamische in der menschlichen Erkenntnis. Bd. 1. 1939, B. 2. 1940. Hanstein, Bonn.

Uglavnom je to u tekstualnim izvadcima reprodukcija Maréchalova opusa »Le point de départ de la métaphysique«. U vidu finalne dinamike razuma traži se opravdanje spoznajnoj objektivizaciji u ontološkom smislu — suprot fenomenalističke objektivacije u smislu Kantova apriorizma. Maréchalu je bila intencija pokazati, kako se kod Tome Akvinskoga nalaze elementi noetičkog sistema, koji spoznajnu objektivaciju svodi na bitak kao takav (= ontološki, metafizički), da na osnovu toga uzmogne opravdati sposobnost razuma za spoznaju metafizičke ili apsolutne realnosti. Pretpostavka, da je objekt spoznaje bitak kao takav, služi polaznom točkom u opravdanju metafizičke spoznaje. Tu je razlaz sa Kantom! K njegovu je noetičkom nazoru osnovna pretpostavka, da je spoznajna objektivacija vezana na osjete — i zato zabacuje teoretsku metafiziku. Da nju rehabilitira, Maréchal se vraća na polaznu točku: usmjerenost razuma prema bitku kao takovom. Ovu tezu tumači na svoj način — i o tome je pred desetak godina bilo dosta rasprave. Wingendorf, na poticaj Jansena, obnavlja Maréchalovu teoriju, djelomično ju nadopunjuje i navodi prognoze (Descogs, Przywara . . .). Djelo je izašlo kao 15. i 16. svezak Söhngenovih »Grenzfragen zwischen Theologie und Philosophie«. **Z.**

Slavič dr. Matija, Sveto Pismo Stare Zaveze, I del, Pet Mojzesovih knjig in Jozuetova knjiga. Založila Družba sv. Mohorja v Celju 1939, 8°, str. XVI + 650, s prilogom 4 tabelâ. Cij. vez. u platno din. 96; za članove Društva sv. Mohora din 72; vez u polukoži din 116; za čl. din 87.

Poslije kako je već u dva izdanja objelodanjen u slovenskoj bogoslovskoj literaturi prijevod Sv. Pisma Novoga Zavjeta od univerzit.